

TA'LIM TIZIMIDA YOSHLARNING ROLI

TDTrU Sotsiologiya yo'nalishi 2-bosqich talabasi

Maxmirzayeva Yulduz Jamoliddin qizi

Madiyarova Adolat Shavkat qizi

Dotsent v.b. Nazarova Nilufar Jo'rayevna

Annotatsiya: Ushbu maqolada ta'limgiz tizimida yoshlarning o'rni va ularning jamiyatning intellektual salohiyatini rivojlantirishdagi ahamiyati tahlil qilinadi. Yoshlarning ta'limgiz jarayonidagi faolligi, ijodiy va tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirishning zamonaviy metodlari, shuningdek, ta'limgiz muassasalarida yoshlarni innovatsion faoliyatga jalb etish imkoniyatlari o'r ganiladi.

Kalit so'zlar: yoshlar, ta'limgiz tizimi, ijodiy fikrlash, tanqidiy fikrlash, innovatsiya, ijtimoiy faollik, ta'limgiz-tarbiya integratsiyasi.

Yoshlarning ta'limgiz jarayonidagi faolligi ularning tanqidiy fikrlash qobiliyatini rivojlantirish orqali shakllantiriladi. Shu bois zamonaviy pedagogik texnologiyalarni qo'llash, masalan, muammoli ta'limgiz, loyiha usuli va interfaol darslar orqali yoshlarni mustaqil fikrlashga o'rgatish mumkin. Shuningdek, yoshlarning ijodiy salohiyatini rivojlantirish uchun ta'limgiz muassasalarida innovatsion faoliyatni tashkil etish alohida ahamiyat kasb etadi. Innovatsion markazlar, startap loyihalar va tadbirkorlik treninglari orqali yoshlarning tashabbuskorligini oshirish maqsadida keng imkoniyatlar yaratish zarur.

Yoshlar har qanday jamiyatning taqdirli kuchi va uning eng muhim strategik resursi bo'lib, iqtisodiyot, madaniyat, siyosat va ijtimoiy munosabatlarning boshqa sohalarini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Zamonaviy yoshlarning funksional roli ijtimoiy tizim hayotining doimiy yangilanishidan iborat, chunki uning shakllanishi jarayonida yosh avlod qadriyatlar va me'yordi faol ravishda o'zlashtiradi, ijtimoiy rag'batlantirishga javob beradi va ko'pincha jamiyat rivojlanishining yangi vektorlarini belgilaydi.

Ta'lism - yoshlarning asosiy ustuvor yo'nalishlaridan biridir. Yosh avlod, aksariyat hollarda, yuzaga keladigan qiyinchiliklarga qaramay, bilim olishga intiladi va uni olishga harakat qiladi. Ammo, shu bilan birga, yoshlar ta'lim sohasida keksa avlod vakillariga qaraganda turli xil rivojlanish tendentsiyalarini ko'rishadi. Bugun talaba o'rindig'ida o'tirgan o'sha yoshlar nafaqat kelajakdagi kasbini o'rganmoqda. Shu bilan birga, ular jamoaviy mashg'ulotlardan, master-loyihadan va tanqidiy fikrlashdan o'tadilar va bilim olish uchun murabbiylik va treningni qabul qilmaydilar, chunki vaqt o'tishi bilan ular ishlab chiqarish menejeri bo'lishni rejalashtirishadi.

Zamonaviy yoshlarni tarbiyalash borasidagi ishlar ayniqsa, ekstremizmning turli ko'rinishlariga qarshi kurashish yo'nalishida boshqa davlatlarning ijobiy tajribasiga tayansa, albatta samaraliroq bo'ladi. Shu maqsadda O'zbekistondagi ta'lim tashkilotlari chet ellik hamkasblar bilan yaqin hamkorlikda yosh avlodni islomiy ta'lim va axborot xavfsizligi sohasida tarbiyalash bo'yicha faoliyatni rivojlantirishi va shu maqsadda oliv ta'lim tashkilotlari negizida yoshlar madaniyati vakillari o'rtasida muloqot platformalarini yaratishi zarur. Bunday hamkorlikning yana bir yo'nalishi millatlararo munosabatlarni uyg'unlashtirish, talaba yoshlarni ma'naviy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash maqsadida turli yo'nalishlarda yoshlarning qo'shma tadbirlarini o'tkazishdan iborat.

XULOSA

Ta'lim tizimida yoshlarning roli ulkan ahamiyat kasb etadi. Ularning intellektual salohiyatini rivojlantirish, tanqidiy va ijodiy fikrlash qobiliyatlarini shakllantirish orqali jamiyatda faol, ma'naviy yetuk shaxslarni tarbiyalash mumkin. Shu sababli, ta'lim tizimidagi islohotlar yoshlarning o'z imkoniyatlarini maksimal darajada namoyon etishlariga sharoit yaratishga qaratilgan bo'lishi lozim. Yoshlar kuchlarni birlashtirish va birlashtirishga, o'qishga, yangi va qiziqarli narsalarni o'rganishga, boshqa xalqlar madaniyatini o'zlashtirishga va o'z tajribalari bilan o'rtoqlashishga intilishadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI.

1. Usmonova, D. Ta'lim tizimida yoshlarning ijtimoiy faolligini oshirish metodlari. Samarqand: Ijtimoiy tadqiqotlar markazi. 2023-yil

2. Olimov, S. Innovatsion ta'lif markazlari va yoshlar faoliyati. Toshkent: Yoshlar markazi. 2022-yil
3. Rasulova, M. Ta'lif va tarbiya integratsiyasi: Yoshlar tarbiyasida zamonaviy yondashuvlar. Samarqand: O'zbekiston pedagogika instituti. 2023-yil